

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Берестова А.І., Мороз С.Г.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

bangelochek@mail.ru

На сьогодні Україна перебуває на стадії впровадження медичного страхування, оскільки механізм його формування є досить складним і багатограним.

Медичне страхування є формою соціального захисту населення у сфері охорони здоров'я і пов'язане з компенсацією витрат громадян на медичне обслуговування. Це система організаційних і фінансових заходів щодо забезпечення діяльності страхової медицини. Нині медична галузь в Україні не має можливості користуватися перевагами ринкової економіки, тому що фінансове забезпечення охорони здоров'я здійснюється в основному з державного бюджету або коштів підприємств [5, 162].

У процесі впровадження медичного страхування в якості основних його завдань окреслено такі:

- 1) посередницька діяльність в організації та фінансуванні страхових програм через надання медичної допомоги населенню;
- 2) контроль за обсягом та якістю виконання страхових медичних програм лікувально-профілактичними, соціальними закладами й окремими приватними лікарями;

3) розрахунок із медичними, соціальними установами та приватними лікарями за виконану роботу згідно з угодою через страхові фонди, які формуються за рахунок грошових внесків підприємств, закладів, організацій, громадян [1, 13].

Метою дослідження є висвітлення основних проблем впровадження медичного страхування в Україні та визначення основних перспектив його розвитку.

Для цього були опрацьовані теоретико-прикладні засади процесу організації охорони здоров'я та страхування в Україні.

Процес упровадження системи медичного страхування в Україні триває вже близько 18 років. Визначають два етапи розвитку медичного страхування: державотворчий (1996-2000 рр.) та галузевий (з 2000 р.). Під час державотворчого етапу були задекларовані акти, які відображали принципи соціального захисту населення. З 2000 р. розвивається галузевий етап, що розпочався затвердженням і прийняттям низки законопроектів у галузі охорони здоров'я.

Разом із тим становлення цього виду страхування відбувається складно, оскільки супроводжується низкою проблем, серед яких виділяють такі:

- управління медичною галуззю (визначення основного переліку медичних товарів та послуг, надання яких має бути гарантоване для кожної особи);
- фінансове забезпечення страхової медицини (здійснюється з різних джерел: державного бюджету, коштів підприємств і внесків приватних осіб);
- управління фінансовими ресурсами, запланованими на утримання охорони здоров'я в бюджетах;
- готовність страхових організацій забезпечити реальну ефективно діючу систему медичного страхування (розроблення стандартних схем та планів щодо надання послуг у сфері соціального медичного страхування) [2,85; 3, 40; 7, 47].

Згідно з українським страховим законодавством, медичне страхування відрізняється від страхування життя, оскільки не передбачає ризику смерті або доживання до певного віку чи до закінчення терміну дії договору, що перетворює його на ризиковий вид страхування. Тому Міністерство охорони здоров'я створило програму економічних реформ на 2010-2014 рр., яка в частині реформи медичного обслуговування передбачає такі етапи [3, 41; 4, 122; 5, 164]:

I етап (до кінця 2010 р.): внесення змін до Закону України «Про засади законодавства про охорону здоров'я» та прийняття Закону України «Про лікувально-профілактичні заклади й медичне обслуговування населення»;

II етап (до кінця 2012 р.): проведення з 2011 р. апробації пропонованих змін на двох пілотних регіонах; розроблення й прийняття комплексної програми «Здорова нація».

III етап (до кінця 2014 р.): переведення усіх медичних закладів на систему контрактних відносин між замовником і постачальником медичних послуг; запровадження єдиної методики розрахунків вартості медичних послуг, що оплачуються державою; підготовка до запровадження обов'язкового соціального МС.

Хоча, на даний момент ще не закінчився II етап, проте передбачається, що зазначений законопроект набуде чинності з 1 січня 2017 р. [6, 14].

Таким чином, впровадження медичного страхування в нашій державі дозволить створити умови для найбільш повного задоволення потреб населення в одержанні доступної і високоякісної медичної допомоги, зменшить навантаження на державний та місцеві бюджети, а також зменшить частку тіньової медицини в системі медичного обслуговування, допоможе уникнути необґрунтованих витрат на надання зайвих медичних послуг з метою одержання додаткового прибутку, покращить фінансовий стан працівників медичних установ.

Перелік використаних джерел інформації

1. Батужак М.І. Запровадження страхової медицини в Україні: проблеми, перспективи, зарубіжний досвід / М.І. Батужак, Л.А. Приступа // Збірник статей та доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (14-15 травня 2009 р.). – 2009. – Т.2. – С.13-15.

2. Богусловський Є.І. Медичне страхування в Україні: проблеми та перспективи / Є.І. Богусловський, Ю.С. Шибалкіна // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2009. - №4(39). – С.83-86.

3. Мних М.В. Медичне страхування та необхідність його запровадження в Україні / Мних М.В. // Економіка та держава. – 2009. - №2. – С.40-41.

4. Троцька А.О. Перспективи розвитку медичного страхування в Україні / А.О. Троцька, Л.В. Русул // Збірник статей та доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (14-15 травня 2009р.). – 2009. – Т.2. – С.122-123.